

Notat

Skriftlig forelæggelse i Europaudvalget af forslag til forordning om indførelse af en tilbagesendelsesprocedure ved grænserne, og om ændring af forordning (EU) 2021/1148

Det belgiske formandskab har d. 3. februar 2024 fremlagt forslag til en særskilt Schengenretsakt om indførelse af en tilbagesendelsesprocedure ved grænserne. Bestemmelserne i forslaget har tidligere været en del af asylretsakter under Migrations- og asylopagten (pagten). Der blev i december 2023 indgået foreløbig politisk aftale om retsakterne under pagten mellem Rådet og Europa-Parlamentet. Det er forventningen, at pagten kan blive endeligt vedtaget snarligt. Sagen er på dagsordenen for møde hos medlemsstaternes faste repræsentanter i Bruxelles (Coreper) d. 8. februar. Forslaget indgår i pagten og indeholder tekniske justeringer, der skal sikre, at Schengenrelevante bestemmelser fremgår af en særskilt Schengenretsakt og i stedet for af asylretsakter.

Det bemærkes, at Danmark som følge af retsforbeholdet ikke er med til at vedtage forslaget. Danmark skal i overensstemmelse med artikel 4 i Protokol nr. 22 om Danmarks stilling inden for seks måneder efter endelig vedtagelse beslutte, om Danmark vil gennemføre retsakten i dansk ret og dermed være bundet på mellemstatsligt grundlag.

Formål

Migrations- og asylopagten fra 2020 består af flere forslag til nye retsakter. To forslag regulerer nye obligatoriske grænseprocedurer for asyl og tilbagesendelse (hhv. forslag til asylprocedureforordning og ny kriseforordning). Under grænseprocedurerne vil asylansøgere og afviste asylansøgere ikke blive anset for indrejste, og de skal opholde sig i nærheden af de ydre grænser. Det skal bidrage til at sikre hurtigere tilbagesendelse.

Retsakter på asylområdet er omfattet af det danske retsforbehold. Rådets Juridiske Tjeneste og Europa-Parlamentets juridiske tjeneste har anbefalet, at grænseproceduren for tilbagesendelse ikke fremgår sammen med grænseproceduren for asyl i de to asylretsakter, da der er tale om en udbygning af Schengenreglerne. De juridiske tjenester finder i stedet, at denne procedure skal fremgå af en særskilt Schengenretsakt.

Det belgiske formandskab har derfor d. 3. februar 2024 fremlagt et forslag til en sådan særskilt Schengenretsakt for grænseproceduren for tilbagesendelse. Den nye retsakt udskiller og samler således bestemmelser, der tidligere har fremgået af de to asylretsakter.

Derudover indeholder den særskilte Schengenforordning tekniske ændringer til en forordning for EU's finansielle instrument for Grænser og Visumpolitik (BMVI), der også udgør en udbygning af Schengenreglerne. Dette vedrører ikke grænseproceduren for tilbagesendelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

5. februar 2024

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Internationalt Udlændingesamarbejde
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Morten Larsen Nonboe

Tel. 61 98 33 23
Mail mIn@uim.dk

Sags nr. 2024 -77
Akt-id 2604127

Den nye retsakt om tilbagesendelsesprocedure ved grænserne får ikke umiddelbart betydning for Danmark, fordi Danmark ikke har en national grænseprocedure for asyl. Den nye retsakt vil først finde anvendelse, hvis Danmark på et tidspunkt skulle indføre en grænseprocedure for asyl i stil med de nye EU-regler.

Regeringen er positivt indstillet over for forslaget og ser gerne, at der hurtigst muligt opnås enighed om den samlede Migrations- og asylpagt.

I øvrigt kan henvises til samlenotat.

Forhandlingsoplægget lyder:

- At man fra dansk side kan støtte forslaget om en Schengenretsakt om en grænseprocedure for tilbagesendelse og ændringer i BMVI-forordningen.
- At Danmark efter endelig vedtagelse af forslaget meddeler, at Danmark vil gennemføre forslaget i dansk ret.

En manglende tilslutning kan betyde, at Danmark i yderste konsekvens må træde ud af Schengensamarbejdet og dermed ikke længere vil være omfattet af de fælles regler for passage af Schengenområdet indre og ydre grænser.